

Molí d'Albarells

Argençola

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Porquerisses
Emplaçament	Entre les dues esglésies de Santa Maria del Camí, neix un camí al sud, que ens hi porta.
Alçada:	490
Coordenades:	
Latitud:	41.62734
Longitud:	1.47399
UTM Est (X):	372883
UTM Nord (Y):	4609526

Classificació

Número de fitxa	08008 - 50
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Conjunt arquitectònic
Estil / època:	Medieval Modern Popular
Segle	XII-XVII
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL, Consell Comarcal de l'Anoia 3/05/17
Número inventari	IPA: 26416
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08008A002000160000IO
Fitxes associades:	
<u>La Rectoria de Santa Maria del Camí</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Seró i Ferrer. IN SITU S.C.P.

Descripció

Poc queda del que havia estat aquest molí, però s'intueix per les restes existents, la seva importància. Aquest element resta avui en dia a mercè del seu entorn, ple de vegetació i arbrat.

Destaca la seva enorme bassa, que conserva encara el folre de pedres en les seves parets. Les mides d'aquesta bassa de forma el·líptica són enormes: 40 metres de llargada, per uns 10 metres d'ample aproximadament.

Pel que fa l'edifici, resten dempeus quatre parets, en un estat precari. L'interior és ple de runa de les estances superior i la coberta. Cal sumar-hi la vegetació que s'ha apoderat d'aquest espai. Es conserva encara l'entrada, orientada al sud-est.

En aquesta mateixa orientació, hi ha les estructures per on desaiaguava el molí, amb obertures amb arc de mig punt, mig colgades pel terreny. Un metres més enllà hi ha el riu Anoia, que és on anava a parar l'aigua sobrant d'aquest molí.

Observacions:

En l'inventari de patrimoni arquitectònic de la Generalitat, surt esmentat com a Molí del Jaume Joan.

Història

La primera menció concreta i documentada on es troba «un molí paperer» a Catalunya, correspon al Molí d'Albarells. Un document de l'any 1193 tracta de la concessió de "ipsa aqua et de capud regum de ipso moli de papirum" en una concòrdia entre Ramon d'Albarells, Bertran de Montfalcó i Berenguera de Copons. És doncs la primera notícia que tenim d'un molí paperer mitjançant un plet per qüestió d'aigües. Un fragment d'aquest plet diu això: *Notum sit omnibus hominibus, quoniam fuerunt contenciones et placita multa inter Raimundo de Albarells et Bertrando de Montalcó et Berengaria de Copons de ipsa aqua et de capud regum de ipso moli de papirum... qui fuit de Joanne Amil. Ita accipiant iam dicta aqua cum resclosa et sine resclosa...Actum est hoc in mensis februarii anno Dni MCX C III. Sig+num...*

Durant el segle XII depengué del Castell d'Albarells, però segons notícies de l'any 1343, en aquell any el propietari el Monestir de Montserrat, qui cedí el seu ús a un paperer d'Igualada: Francesc Faber. Aquest solament feina el paper per al Monestir de Montserrat. És continuen tenint notícies d'aquest molí fins al segle XVII, amb petits rebuts i factures.

Com molts molins, va evolucionar, i es va convertir en molí fariner. Una prova d'això, la trobem en una mola que encara es conserva a l'interior. En una comarca com l'Anoia, on el món del paper sempre ha tingut un paper rellevant en la seva història, el Molí d'Albarells, hi juga un paper important, com a testimoni històric d'aquest passat gloriós. Actualment, tot i que conservar-se la bassa, part de l'edifici moliner, i algunes estructures de desguàs, és poc visible, a primera vista, de totes les estructures que formaven aquest espai, degut en primer lloc a l'espessa vegetació que hi trobem, i la pèrdua d'alguns espais que formaven el conjunt. Segons una imatge de l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic de la Generalitat, a finals dels anys 80 del segle XX, encara funcionava la bassa, ja que es trobava plena d'aigua.

Bibliografia

VALLS I SUBIRA, Oriol (1970). Paper and Watermarks in Catalonia, Amsterdam.

